

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bərpa olunduqdan sonra dövlətçiliklə bağlı olan bütün sahələrdə ciddi islahatlar həyata keçirilməyə başladı. Belə islahatlar dövlətin siyasi nüfuzunu artırır, həm də onun daxili siyasətini istər hüquqi, istərsə də tarixi müstəvidə genişləndirirdi. Belə islahatlardan biri də dil məsələsi idi.

Ən böyük azərbaycanlı olan Heydər Əliyev deyirdi: "Müxtəlif dillərə mənsub olan insanlar Azərbaycan dilini sadəcə eşidərək, onun mənasını o qədər bilməyərək, Azərbaycan dilinin nə qədər şeirə bənzədiyini, xoş ahəngli olduğunu dəfələrlə qeyd edəblər. Biz dilimizlə fəxr etməliyik. Dil hər bir millətin milliliyinin əsasıdır. Ona görə də hər bir gənc öz ana dilini, Azərbaycan dilini, müasir Azərbaycan dilini gərək ən incəliklərinə qədər bilsin və bu dildən istifadə etsin. Biz müstəqil Azərbaycanda Azərbaycan dilini dövlət dili etdiyimiz kimi, cəmiyyətimizdə də, xalqımızın içində də Azərbaycan dilini mütləq hakim dil etməliyik".

Böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyev hələ sovetlər dönəmində dövlət-

Dil siyasəti Azərbaycanda müəmm dövlətçilik atributlarından biridir. Bu baxımdan müstəsna əhəmiyyətə malik olan Dövlət Dil Komissiyası yaradıldı. 2002-ci il sentyabr ayının 30-da "Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında" Qanunu qəbul edildi. Qanun əsasən Azərbaycan Respublikası Azərbaycan dilinin dövlət dili olaraq işlədilməsini müstəqil dövlətçiliyinin başlıca əlamətlərindən biri sayır, onun tətbiqi, qorunması və inkişaf etdirilməsi qayğısına qalır, dünya azərbaycanlılarının ana dili ilə bağlı milli-mədəni özünüifadəsi ehtiyacları üçün zəmin yaradır. Qanun Konstitusiyaya uyğun olaraq Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi hüquqi statusunu nizamlayır.

Azərbaycan əlifbası və dili günü qürurla yaşadılacaq

çiliyin mühüm tərkib hissələrindən biri kimi Azərbaycan dilinə də böyük diqqət yetirirdi. 1978-ci il aprelin 2-də IX çağırış Azərbaycan SSR Ali Sovetinin Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Konstitusiyasının layihəsi və onun ümumxalq müzakirəsinin yekunlarına həsr olunmuş VII sessiyasında məruzə ilə çıxış edən Ulu Öndər Heydər Əliyevin təklifi ilə 73-cü maddənin "Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasının dövlət dili Azərbaycan dilidir" kimi ifadə edilməsi təklif olunmuşdu.

1995-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası hazırlananda dövlət dilinin necə adlandırılması ilə bağlı müxtəlif təkliflər irəli sürülmüşdü. Təkliflərin böyük əksəriyyətində ana dilimizin Azərbaycan dili adlandırılması dəstəklənirdi. Geniş müzakirələrdən sonra ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul olunmuş Konstitusiyanın 21-ci maddəsində dövlət dilinin Azərbaycan dili olması təsbit edildi.

Ulu Öndərin 2001-ci il 9 avqust tarixli Fərmanına əsasən hər il avqustun 1-i ölkəmizdə Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili günü kimi qeyd edilir. Fərman həm Azərbaycan dilinə marağın daha elmi əsaslarla formalaşmasını, həm dünya dilləri sırasında layiq olduğu yeri təsbit etdi, həm də dünya dillərinə integrasiyasını istiqamətləndirdi...

Görkəmli siyasi xadim Heydər Əliyev türk dünyası yazıçılarının III qurultayında nitqində demişdi: "Mən fəxr edirəm ki, türk dillərinə mənsub olan Azərbaycan dili bu qədər zəngindir, bu qədər bədii ifadələrlə doludur və biz həyatın bütün sahələrinə aid olan fikirlərimizi öz ana dilimizdə ifadə edə bilirik". Bu fikrin fəlsəfi mahiyyətinin davamı kimi Prezident İlham Əliyev deyib: "Azərbaycan dili o qədər zəngindir ki, heç bir xarici kəlməyə ehtiyac yoxdur. Bir daha demək istəyirəm ki, biz əsrlər boyu dilimizi qorumuşuq. Bu gün də qorumalıyıq. Biz Azərbaycan dilinin saflı-

ğını təmin etməliyik"...

Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il noyabrın 1-də imzaladığı "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Fərman da dövlət dilinin həmişə diqqət mərkəzində saxlanıldığının təsdiqidir. Fərmana əsasən Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzi yaradılıb.

Prezident İlham Əliyev qürurla deyib: "Azərbaycan dilinin qorunması hər kəsin borcudur. Zənginliyi nöqtəyi-nəzərdən Azərbaycan dilinin dünya dilləri arasında xüsusi yeri vardır. Son vaxtlar Azərbaycan dilinə daxil edilən bəzi kəlmələr dilin dəyişilməsinə səbəb olur. Dilin orijinallığının qorunması məsələsi media ilə bağlı qurumların, eləcə də telekannalların da öhdəsinə yeni vəzifələr müəyyən edir. Ümummilli Lider də öz çıxışlarında Azərbaycan dilinin saflığının qorunması

üçün çağırışlar edir, dilimizin türk dilləri ailəsində xüsusi müstəqil mövqeyini vurğulayırdı. Ümummilli Liderin təşəbbüsü ilə hər il Azərbaycanda avqustun 1-i Azərbaycan əlifbası və dili günü kimi qeyd olunur"...

Hər bir azərbaycanlının qürurla qeyd etdiyi tarixi gündür...

Səbinə XASAYEVA,
Milli Məclisin deputatı.